

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента
СТАНДАРТИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
підготовки доктора філософії
спеціальності 081 Право
освітньої-наукової програми Організаційно-правове забезпечення
сталого розвитку України

Силабус освітнього компонента «Стандарти наукової діяльності» підготовки доктора філософії, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 «Право», за освітньо-наукової програмою Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України

Розробник: доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії держави і права Щирба М. Ю.

Погоджено

Гарант освітньо-наукової програми:

 (д.ю.н., проф. Ленгер Я. І.)

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 12 від 26 червня 2024 р.

Завідувач кафедри: Яцишин М. М., доктор юридичних наук, професор

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-наукова програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
		Нормативний
Денна форма навчання	Освітня – наукова програма «Організаційно-правове забезпечення сталого розвитку України» Спеціальність 081 Право Галузь знань 08 Право Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	Рік навчання: 1-ий
Кількість годин/кредитів: 120 / 4		Семестр: 1-2-ий
		Лекції: 40 год.
		Практичні (семінарські): 20 год.
		Самостійна робота: 50 год.
		Консультації: 10 год.
Форма контролю: залік (1 семестр), екзамен (2 семестр)		
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППП: Щирба Мар'яна Юріївна

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії та історії держави і права

Контактна інформація: shchirba@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Глобалізація в інформаційному, комунікаційному, професійному, науковому середовищі вимагають знання основ та стандартів наукової діяльності для самоусвідомлення, гнучкості, лабільності в сучасному динамічно-мінливому соціумі.

2. Пререквізити

Постреквізити

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою нормативного освітнього компонента «Стандарти наукової діяльності» є опанування вмінням планувати, організовувати та проводити самостійні кваліфіковані наукові дослідження, здійснення контролю результатів власного наукового пошуку, формування у здобувачів компетентностей у прийнятті обґрунтованих рішень щодо обрання дослідницького інструментарію та шляхів розв'язання науково-прикладних завдань, продукування нових ідей та їх результатів.

Досягнення зазначеної мети здійснюється з використанням ресурсів організації правничої діяльності з використанням хмарних технологій (цифрових інструментів GOOGLE (Google Drive, Google Calendar, Google MEET), інформаційних ресурсів (офіційних веб-сайтів Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, центрального юридичного порталу України, онлайн фондів наукових бібліотек України (ім. М. Максимовича, ім. В. І. Вернадського, Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного інституту стратегічних досліджень та ін.), офіційних веб-порталів державних органів та міжнародних (міждержавних) інституцій, а також правових інформаційно-пошукових систем (ActiveLex тощо).

Завдання нормативного освітнього компонента полягає у набутті слухачами поглиблених знань, умінь і навичок щодо ефективного застосування теоретичних та практичних методів наукового дослідження, розробки етапів та форм процесу наукового дослідження, критичної оцінки власної наукової та професійної діяльності, обрання та реалізації стратегії самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності, оформлення результатів наукових досліджень та їх ефективного впровадження.

4. Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення курсу нормативного освітнього компонента «Стандарти наукової діяльності» здобувач освіти зможе реалізовувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 2 Здатність розробляти наукові проєкти та управляти ними.

ЗК 3 Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

Спеціальні компетентності:

СК 1 Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК 2 Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК4 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК7 Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання.

Результати навчання:

РН 1 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.

РН2 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН4 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.

РН5 Вільно спілкуватися правничою іноземною мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово. Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.

РН 6 Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці

РН 8 Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціальноекономічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.

РН 10 Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.

5. Структура освітнього компонента

Нормативний освітній компонент «Стандарти наукової діяльності» складається з двох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Наукова діяльність: зміст та стандарти

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти наукової діяльності

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Наукова діяльність: зміст та стандарти						
Тема 1. Науково-дослідницька діяльність як соціальний феномен		2	2	4		ДС / 4
Тема 2. Методика організації наукового пошуку		4	2	4		ДБ, РМГ / 4
Тема 3. Інформаційні технології в наукових		8	2	4	2	ДБ / 4

дослідженнях та експериментах						
Тема 4. Академічна доброчесність. Наукова етика		4	2	4		ДБ, РМГ / 4
Тема 5. Наукометричні показники як критерій оцінки результатів наукової діяльності та іміджу вченого		4	2	4		ДБ, РМГ / 4
Разом за модулем 1		20	10	20	2	20
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти наукової діяльності						
Тема 6. Участь в наукових проєктах, грантах, програмах академічної мобільності		4	2	8	2	ДС / 4
Тема 7. Стан та особливості забезпечення дослідницької інфраструктури відкритої науки в закладах вищої освіти		2	2	6		ДБ, РМГ / 4
Тема 8. Право інтелектуальної власності та авторське право		8	2	8	2	РМГ / 4
Тема 9. Експертиза і захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії		8	4	8	4	ДБ / 8
Разом за модулем 2		20	10	30	8	20
Види підсумкових робіт						
Модульна контрольна робота 1 та 2						30 *2
Всього годин/Балів	120	40	20	50	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РМГ – робота в малих групах.

Форма контролю: ІНДЗ – індивідуальне завдання/індивідуальна робота та МКР – модульна контрольна робота.

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, РМГ – робота в малих групах.

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є складовою частиною навчального процесу, від якої значною мірою залежить розвиток вмінь та навичок правотворчості, правоінтерпретації та правозастосування майбутнього юриста.

Навчальний матеріал освітнього компонента «Стандарти наукової діяльності», передбачений для засвоєння здобувачами в процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних навчальних занять.

Види самостійної роботи:

- самостійна робота під час аудиторних занять;
- позааудиторна самостійна робота;
- самостійна робота під контролем викладача - індивідуальні заняття з викладачем, у тому числі із використанням інтернет ресурсів.

Завдання для самостійної роботи розробляються на кожен навчальний рік окремо з урахуванням змін до законодавства. Завдання для самостійної роботи входять до плану практичного заняття кожної теми і доступні для здобувачів освіти на платформі LMS Moodle.

Завдання до самостійної роботи не оцінюються окремо. Контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем освіти, здійснюється під час проведення практичних занять, а також під час підсумкового модульного контролю.

IV. Політика оцінювання

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) та лабораторних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний

контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, дискусія, дебати, робота здобувачів освіти над питаннями, що виносяться на семінарські заняття в малих групах, перевірка результатів виконання індивідуального науково-дослідного завдання на обрану здобувачем із запропонованих викладачем тем/проблемних питань нормотворчої техніки (також здобувачу освіти доступна опція самостійного вибору-пропозиції теми за умови попереднього погодження із викладачем), контроль засвоєння навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо.

Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента «Стандарти наукової діяльності» становить 40 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на його завершальних етапах. Він проводиться у формі модульного контролю та екзамену.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем кожного змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання (контрольної роботи) та проводиться поза розкладом згідно з окремим графіком.

Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів (30 за кожен контрольну роботу).

Оцінка здобувача формується наступним чином:

1) усна або письмова відповідь на проблемне питання / ситуативне завдання (вирішення, презентація, обговорення) – 2 (30) бали для здобувачів денної форми навчання та 4,5/5 (32) бали для здобувачів заочної форми навчання;

2) індивідуальне дослідницьке завдання (проект нормативно-правового акта) – 10 балів для здобувачів денної форми навчання та 8 балів для здобувачів заочної форми навчання відповідно;

3) складання 2-ох комплексних модульних контрольних робіт (по 30 кожна) – 60 балів.

Шкала оцінювання роботи здобувачів освіти на семінарських заняттях:

0-1 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, більшість тез потребують уточнення, доопрацювання.

1-2 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

2-3 – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

3-4 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Шкала оцінювання контрольних робіт:

0-8 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

9-17 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

18-25 – добре –питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

26-30 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Підсумкова оцінка поточного контролю (денна форма навчання) виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття, контрольні роботи, а також балів за результати формальної, неформальної чи інформальної освіти.

Комунікація

1. Основною платформою для комунікації викладача зі здобувачами освіти є Telegram-спільнота, яка створюється викладачем та працює протягом навчального семестру/року.

2. Індивідуальна консультація надається згідно графіку консультацій на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123), або може бути надана здобувачу освіти у телефонному режимі, у формі відповіді на письмовий запит, надісланий на електронну пошту або месенджер викладача.

Політика викладача щодо здобувача освіти

Формуючи лекційний матеріал і практичні завдання, викладач створює умови для найбільш ефективного засвоєння здобувачами освіти знань в рамках пропонованого освітнього компонента. Досягненню відповідної мети слугує, зокрема визначення тих питань, що за рівнем складності можуть бути вивчені студентом в рамках самопідготовки.

При цьому в ході викладення освітнього компонента викладач використовує сучасні наукові методи, спрямовані в тому числі на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення і вміння самостійно аналізувати обставини правової реальності та давати їм оцінку з точки зору положень чинного законодавства України і норм міжнародного права.

Відвідування лекційних і практичних занять здобувачем освіти покликане забезпечити отримання ним концентрованих знань, що досягається у тому числі безпосередньою участю в обговоренні відповідної тематики, а також зверненням до викладача із запитаннями з метою конкретизації тих чи інших аспектів предмету розгляду. Поряд із цим, для забезпечення освітнього компонента викладач використовує сучасні технології, зокрема хмарні сервіси і освітні платформи чим створює можливості для самостійного ефективного засвоєння здобувачем освіти пропонованого матеріалу у межах елементів структури

освітнього компонента. У зв'язку з цим, якщо інше не встановлено положеннями нормативно-правових документів Університету, здобувач освіти, який пропустив лекційне або практичне заняття, може самостійно опрацювати відповідний матеріал і пройти контроль знань з використанням відповідних електронних сервісів або ж пройти контроль знань на одному з практичних аудиторних занять. Також у разі необхідності здобувач освіти може відвідати консультацію з конкретної теми для заповнення прогалин у знаннях.

Використання здобувачем освіти мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях. Під час виконання контрольних заходів (контрольних робіт, заліку) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони робота не буде оцінюватись.

Відпрацювання пропущених занять можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії відповідно до графіку чергування викладача, затвердженого на кафедрі теорії та історії держави і права (каб. В-123).

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватись політики академічної доброчесності, що передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Основні засади дотримання академічної доброчесності визначено у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/polozhennya_antyplagiat.pdf, а також у Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>

Порушенням академічної доброчесності вважається:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Пропущені без поважних причин семінарські заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття або за вказівкою викладача шляхом виконання завдання з переліку для самостійного опрацювання. Семінарське заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає

документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропущені з поважних причин семінарські заняття перескладаються шляхом підготовки конспекта по темі семінарського заняття з відповідями на всі питання семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи здобувача освіти на семінарських заняттях.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку семінарських занять по наступному модулю або до початку заліково-екзаменаційної сесії, якщо модуль останній в семестрі.

Перездача заліків та екзаменів відбувається відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль у формі іспиту здійснюється в усній формі за екзаменаційними білетами, кожен з яких містить по три питання з кожного модуля освітнього компонента, що вивчається.

Екзамен відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженням графіком освітнього процесу і розкладом.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості (відомості обліку поточної та підсумкової роботи аспіранта) та індивідуального навчального плану (залікової книжки) здобувача освіти.

Форма підсумкового контролю – екзамен, проводиться у формі складання здобувачами письмових відповідей на питання обраного білету і подальшою усною відповіддю.

Повторне складання екзамену з освітнього компонента допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Екзамен відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженням графіком освітнього процесу і розкладом.

Питання, що виносяться на залік

1. Поняття і характеристика науки як соціального феномену.
2. Правила визначення понять.
3. Парадигма як базове поняття методології та філософії науки.
4. Науково-дослідницька програма, її структура та функції.
5. «Дисциплінарна матриця» Куна.

6. Значення процесу створення і перетворення нової інформації на дослідній і завершальній стадіях науково-дослідного процесу.
7. Системний підхід у сучасній методології науки.
8. Синергетика як нова парадигма.
9. Творча діяльність як специфічний вид людської активності.
10. Роль та значення ерудиції, інтуїції, уяви, захоплення, емоційності, працелюбності, честолюбства у зайнятті науковою діяльністю.
11. Роль підсвідомості, асоціативного мислення в науковій діяльності.
12. Значення раціональної організації розумової праці для успіху в роботі над дисертацією.
13. Зміст і роль апробації як завершальної стадії науково-дослідного процесу.
14. Емпіричний і теоретичний рівні пізнання та їх зв'язок із загальними методами наукових досліджень.
15. Основні функції науки в сучасних умовах.
16. Наука як особливий вид людської діяльності.
17. Наукові знання, їх відмінності від звичайних знань.
18. Класифікація наук, її призначення і способи побудови.
19. Фундаментальні науки, їх характеристика.
20. Диверсифікація й інтеграція наук як наслідок їх розвитку.
21. Управління наукою в Україні.
22. Структура науки як системи знань і визначення її окремих елементів, складових частин.
23. Особливості функціонування інкубаторів, технопарків, технополісів.
24. Об'єктивна необхідність наукових досліджень на сучасному етапі розвитку економіки.
25. Об'єкти наукових досліджень в економіці.
26. Значення розробки державних науково-технічних програм у розвитку держави та їх види.
27. Поняття наукового дослідження. Особливості сучасних наукових досліджень.
28. Характеристика наукового напрямку. Структурні одиниці наукового напрямку.
29. Визначення об'єкта і предмета наукового дослідження.

Питання, що виносяться на екзамен

1. Характеристика основних принципів наукової організації дослідної праці.
2. Самоорганізація праці науковця. Характеристика основних елементів самоорганізації наукової роботи.
3. Докази в наукових дослідженнях, способи їх застосування.
4. Спростування в науково-дослідній роботі.
5. Організація збору і документальне оформлення інформації.
6. Організація обміну науковою інформацією в процесі дослідження.
7. Систематизація результатів наукового дослідження.

8. Впровадження та ефективність результатів наукових досліджень.
9. Проблема авторитету у науці.
10. Фальсифікація у науці.
11. Наука та її антиподи: лженаука, паранаука, псевдонаука; умови їхньої появи, розвитку та їхні моральні засади.
12. Історичні приклади фальсифікацій.
13. Відповідальність за фальсифікацію у сучасній науці.
14. Проблема авторства та першості у науці.
15. Авторство та співавторство.
16. Авторський вклад.
17. Авторська відповідальність.
18. Плагіат та авторське право.
19. Плагіат у наукових публікаціях: види та сервіси перевірки тексту на унікальність.
20. Авторські права та глобальна мережа.
21. Етичні конфлікти у науці та шляхи їх розв'язання. Етичні санкції.
22. Моральний вибір та свобода вченого.
23. Моральні стандарти та обмеження діяльності науковця.
24. Компоненти професіоналізму викладача закладу вищої освіти.
25. Параметри професійної активності викладача.
26. Сутність і предмет методики викладання облікових дисциплін.
27. Ідентифікація навчального процесу та спектру методів навчання.
28. Лекція як базова організаційно-методична форма навчання.
29. Сутність і особливості проведення практичних занять.
30. Методика контролю у навчально-виховному процесі.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Етичні проблеми співавторства / 2021 р. Компанія «SOER Publishing». URL: <https://soer-publ.com.ua/uk/blog/etichniproblemispivavtorstva/>.
3. Психологія наукової діяльності : [Монографія] / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, А. Б. Колосов, Б. В. Андрійцев. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського; Центр ДЗК, 2020. 352 с.
4. Теоретичні та методичні основи модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» та повоєнного відновлення України як сильної європейської країни: монографія / В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, В. Зінченко, Ю. Мелков, І. Жилияєв, І. Регейло, О. Слободянюк, Н. Базелюк; за ред. В. Лугового, І. Драч, О. Петроє. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 173 с.

Додаткова

1. Академічна мобільність URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/osvita-za-kordonom/akademichnamobilnist>
2. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
3. Методологія наукових досліджень: підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
4. Мрихіна О. Б. Сутність та значення трансферу технологій в умовах стратегічного розвитку університетів / О. Б. Мрихіна // Бізнес Інформ. 2018. № 1. - С. 128-139. http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_1_20 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_1_20.
5. Наука в університетах URL: <https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka/nauka-v-universitetah>.
6. Фінансування наукових досліджень в Україні та світі URL: <http://edclub.com.ua/analitika/finansuvannya-naukovyh-doslidzhenv-ukrayini-ta-sviti>.
7. Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities, OECD Publishing, Paris, 2015. 400 p.

Інтернет-ресурси

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
4. Про вищу освіту: Закон України від 01 липня 2014 р. № 1556-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>
5. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
6. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <http://www.library.ukma.edu.ua>
7. Національна академія внутрішніх справ. URL: <http://www.naiu.kiev.ua>
8. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.org>
10. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
11. Каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>
12. Національна бібліотека Німеччини. URL: http://www.dnb.de/DE/Home/home_node.html
13. Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія. URL: <http://ials.sas.ac.uk/library/eservice/elibrary.htm>
14. Каталог національних бібліотек країн світу URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html>